

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/178/2017
Identifikačné číslo spisu: 5114217457
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5114217457.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B., bývajúceho v C., 2/ B., bývajúceho v C., obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom v Čadci, Májová 1582, IČO: 50 473 522, proti žalovaným 1/ B. bývajúcej v C., zastúpenej advokátskou kanceláriou TOMANÍČEK & PARTNERS s.r.o. so sídlom v Žiline, Sládkovičova 6, IČO: 47 239 000, 2/ I. bývajúcemu v P. 3/ C. bývajúcemu v O., 4/ L. bývajúcej v K., žalovaní 2/ až 4/ zastúpení JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom so sídlom v Čadci, Mierová 1725, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18 C 98/2014, o dovolaní žalovaných 2/ až 4/, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. októbra 2016, sp. zn. 10 Co 51/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia 1/, 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 29. októbra 2015, č. k. 18 C 98/2014-198, zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali voči žalovaným určenia, že nehnuteľnosť v rozhodnutí špecifikovaná v podiele 1 patrí do dedičstva po nebohom B., zomrelom XX. B. XXXX.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 27. októbra 2016 sp. zn. 10 Co 51/2016 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil, že predmetná nehnuteľnosť patrí v podiele 1 do dedičstva po zosnulom. Žalobcom 1/, 2/ priznal náhradu trov celého konania v plnom rozsahu (§ 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP) podľa zásady úspechu v konaní.

3. Tento rozsudok odvolacieho súdu napadli včas podaným dovolaním žalovaní 2/ až 4/ len v časti týkajúcej sa výroku II. rozsudku o trovách konania, pričom jeho prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil, aby uskutočňovali procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktoré ale bližšie nešpecifikovali. Taktiež dovolanie odôvodnili tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Dôvodili, že

hoci vystupovali na strane žalovaných ako tiež dedičia po nebohom B., počas celého konania hájili záujmy žalobcov, a preto nemôžu byť v spore neúspešnou stranou. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti dovolaním zmenil u priznal náhradu trov konania žalobcom 1/, 2/ a žalovaným 2/ až 4/, alebo tento zrušil a vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia 1/, 2/ súhlasili, aby žalovaní 2/ až 4/ neboli zaviazaní k náhrade trov konania, žalovaná 1/ navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolatelia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. Z ustanovení CSP, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplýva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP, ako aj v zmysle § 421 CSP.

14. Otázka možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení bola riešená veľkým senátom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017, sp. zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

15. Uvedeným rozhodnutím veľkého senátu, sú senáty najvyššieho súdu viazané (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP).

16. Trojčlenný senát 1 C najvyššieho súdu, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v označenom rozhodnutí veľkého senátu, skúmal prípustnosť dovolania žalovaných len podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou ich dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

17. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

18. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. V prípade, že dovolatelia vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľov o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

20. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľmi namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

21. Žalovaní 2/ až 4/ dovolaním napadli výrok rozsudku, ktorým odvolací súd rozhodol o náhrade trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

22. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu výrok rozsudku, ktorým odvolací súd rozhodol o náhrade trov konania, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

23. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama“ znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe (prípadne v ďalších dispozičných úkonoch strán). Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili a kde súd hodnotí

žalobou uplatnený nárok podľa hmotného práva. Rozdiel spočíva aj v procesnej forme, akou súd rozhoduje o veci samej. Podľa § 212 ods. 1 CSP súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom. Naopak, ak súd nerozhoduje vo veci samej, rozhoduje uznesením (§ 234 ods. 1 CSP). Vecou samou tiež nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, i keď je často obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o žalobnom návrhu. Rozhodnutie má charakter uznesenia a tento charakter nestráca, aj keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím súvisí a je do neho pojaté.

24. Nakoľko žalovaní 2/ až 4/ podali dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým rozhodoval o nároku na náhradu trov konania, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vo veci samej, proti ktorému by bolo prípustné dovolanie v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP.

25. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné. Dovolací súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľmi namietanej procesnej nesprávnosti.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.